INFORMATYKA

4. Estymacja

UWAGA! Większość danych pojawiających się w poniższych zadaniach dostępna jest w pliku dane_est_hip.csv

1. W celu oceny nowego procesu produkcji syntetycznych diamentów sprawdzono wagę [karaty] diamentów wyprodukowanych tą metodą uzyskując następujące wyniki:

0,46 0,61 0,52 0,48 0,57 0,54 0,47 0,63 0,51 0,49 0,58 0,55.

Przyjmijmy, że badana zmienna ma rozkład normalny.

- (a) Określ populację, próbę i badaną zmienną.
- (b) Wyznacz ocenę punktową średniej wagi diamentów produkowanych tą metodą.

0,534167

- (c) Oszacuj z 95% pewnością średnią wagę wszystkich syntetycznych diamentów produkowanych badaną metodą (skonstruuj własną funkcję i porównaj wynik z wynikami odpowiedniej funkcji dostępnej w R).

 (0.498: 0.57)
- (d) Zwiększ ufność z jaką chcemy wnioskować i porównaj długości uzyskanych przedziałów ufności.
- 2. Agencja Ochrony Środowiska jest zaniepokojona ilością PCB toksycznej substancji chemicznej w mleku matek karmiących piersią. W próbie 20 kobiet poziom PCB (w liczbie cząsteczek na milion) był następujący: 16, 0, 0, 2, 3, 6, 8, 2, 5, 0, 12, 10, 5, 7, 2, 3, 8, 17, 9, 1.

Załóżmy, że rozkład analizowanej zmiennej losowej jest <u>normalny</u>.

- (a) Zdefiniuj populację, próbkę i badaną zmienną.
- (b) Oblicz szacunkowy średni poziom PCB w mleku wszystkich matek karmiących piersią. 5.8
- (c) Oceń z ufnością 95% średni poziom PCB w mleku wszystkich matek karmiących piersią. Zinterpretuj wynik. (3,42; 8,18)
- 3. Aby oszacować średnią zawartość nikotyny w nowej marce papierosów, wybrano 15 paczek papierosów i zbadano w nich zawartość nikotyny otrzymując dane (w mg):

1,87 2,28 1,77 2,13 1,43 1,64 2,38 1,39 1,94 2,68 1,95 0,86 1,98 1,69 1,15.

Z wcześniejszych badań wiadomo, że rozkład zawartości nikotyny jest <u>normalny</u> z odchyleniem standardowym równym 0,7 mg.

- (a) Oceń z ufnościa 95% średnia zawartości nikotyny we wszystkich papierosach? (1,455; 2,164)
- (b) Jak duża próbka jest potrzebna, aby długość 95% przedziału ufności była nie większa niż 0,3 mg?
- 4. Badacz zajmujący się możliwością zastosowania wodorostów do karmienia zwierząt badał zawartość białka w wodorostach. Wyniki 18 pomiarów z 50-kilogramowych próbek wodorostów przedstawiają się następująco:

Przyjmijmy, że zawartość białka w wodorostach ma rozkład <u>normalny</u>.

(a) Oszacuj średnia

3,44

- (b) Oceń z ufnością 90% prawdziwą średnią zawartość białka w 50-kilogramowych porcjach wodorostów. (3,115; 3,767)
- 5. Załóżmy, że jeśli sygnał o natężeniu μ pochodzi z lokalizacji A, to natężenie zarejestrowane w lokalizacji B ma rozkład <u>normalny</u> ze średnią μ i odchyleniem standardowym 3. Oznacza to, że z powodu "szumu" zarejestrowane natężenie różni się od rzeczywistego natężenia sygnału o wielkość będącą zmienną losową o rozkładzie normalnym ze średnią 0 i odchyleniem standardowym 3. Aby zmniejszyć błąd, ten sam sygnał jest niezależnie rejestrowany 10 razy. Jeżeli kolejne zarejestrowane wartości to: 17, 21, 20, 18, 19, 22, 20, 21, 16, 19, oszacuj punktowo rzeczywiste natężenie sygnału μ, a następnie oceń je przedziałowo z ufnością 95%. Zinterpretuj wynik. 19.3; (17.44; 21.16)

1

INFORMATYKA

4. Estymacja

- 6. Inżynier chce ustalić wielkość próbki niezbędną do uzyskania zadanej precyzji w szacowaniu średniego czasu wiązania nowej mieszanki cementowej. Z dotychczasowych doświadczeń wiadomo, że czas wiązania mieszanki cementowej jest zmienną losową o rozkładzie <u>normalnym</u> i wariancji 25 (h²). Jaka powinna być liczebność próby, aby uzyskać 95% pewność, że błąd estymacji średniego czasu wiązania mieszanki nie przekroczy 1? 97
- 7. Aby określić średni czas trwania połączenia telefonicznego realizowanego w godzinach południowych, operator telefoniczny wybrał losowo próbę 1200 takich połączeń. Obliczona średnia zmierzonego czasu trwania połączeń wynosi 4,7 minuty, a ich odchylenie standardowe to 2,2 minuty. Oszacuj z 95% ufnością średnią długość trwania wszystkich takich połączeń. Zinterpretuj wyniki. (4,57; 4,83)
- 8. Dla danych z zadań 1-3 znajdź punktowe oceny wariancji i odchyleń standardowych. Następnie oszacuj dla danych z zadań 1-3 oraz 7 odchylenia standardowe z 95% pewnością. Zinterpretuj wyniki.
- 9. Zużycie wody w fabryce podlega losowym wahaniom w kolejnych dniach roku. Na podstawie 365 obserwacji stwierdzono, że średnie dzienne zużycie wynosi 102 hl, a wariancja 81 hl².
 - (a) Przyjmując współczynnik ufności 0,98 oceń przedziałowo średnie dzienne zużycie wody w fabryce.

(100,9;103,1)

- (b) W następnym roku cena wody ma wzrosnąć. Produkcja będzie musiała być ograniczona, jeżeli średnie dzienne zużycie wyniesie co najmniej 122 hl. Czy na podstawie uzyskanego wyniku jest to prawdopodobna sytuacja?
- 10. Z wcześniejszych doświadczeń wiadomo, że waga łososia hodowanego w wylęgarni komercyjnej jest zmienną losową o rozkładzie normalnym, przy czym średnia waga zmienia się w zależności od sezonu, ale odchylenie standardowe pozostaje stałe na poziomie 0,3 funta. Jeśli chcemy mieć 90% ufności, że oszacowana średnia waga łososia jest prawidłowa z dokładnością do ±0,1 funta, to jak dużą próbę należy pobrać? Jak zmieni się wynik, jeśli chcemy mieć 99% ufności?
 25; 60
- 11. Automat dozujący w browarze wymaga regulacji, gdy proporcja *p* niedopełnionych puszek wynosi 1,5% lub więcej. Ponieważ skontrolowanie zawartości puszki powoduje jej zniszczenie, nie ma możliwości wyznaczenia prawdziwej proporcji wszystkich niedopełnionych puszek. Dlatego co jakiś czas wybiera się próbę 100 puszek i sprawdza się ich zawartość.
 - W ostatnio pobranej próbie stwierdzono 4 niedopełnione puszki. Oceń z 95% ufnością rzeczywisty odsetek niedopełnionych puszek. Napisz własną funkcję wyznaczającą oceniającą proporcję niedopełnionych puszek, a następnie porównaj wynik z rezultatem funkcji binom.test i prop.test (z korektą na ciągłość) w R. Zinterpretuj wynik.
- 12. Asystent inżyniera przemysłowego przeprowadził 120 przypadkowych obserwacji zespołu monterów tapicerek w zakładzie montażu samochodów. W 24 przypadkach zaobserwował, że pracownicy układali materiały poza swoim stanowiskiem pracy (co może stwarzać niebezpieczeństwo dla innych pracowników zakładu, a więc jest niezgodne z przepisami BHP). Oceń z ufnością 90% prawdziwy odsetek monterów nie przestrzegających wspomnianych przepisów BHP. Zinterpretuj wynik.
- 13. Badacz zainteresowany jest oszacowaniem frakcji osób mających problemy ze wzrokiem w danej grupie wiekowej. Ile osób należy zbadać, aby na poziomie ufności 98% uzyskać błąd oszacowania ±0,05 jeżeli:
 - (a) z wcześniejszych doświadczeń wiadomo, że p wynosi 0,3.

455

(b) nic nie wiadomo o proporcii p.

541